

Toivalan koulun opetussuunnitelma 1.8.2021 alkaen

Toivalan koulun opetussuunnitelma perustuu Opetushallituksen laatimiin Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin 2014 ja sen uudistettuihin osiin (esim. arviointi) sekä Siilinjärven kunnan opetussuunnitelmaan ja tuntijakoon (uusimmat versiot), jotka on hyväksynyt Siilinjärven sivistyslautakunta. Opetussuunnitelma päivitetty valinnaisaineiden osalta helmikuussa 2023 (Sivistysjohtajan päätös §3/2023, 21.2.2023).

Toivalan koulun opetussuunnitelmaa täydennetään ja tarkennetaan vuosittain tehtävässä lukuvuosisuunnitelmassa esim. monialaisten oppimiskokonaisuuksien ja valinnaisaineiden osalta.

1. ARVOT JA TOIMINTAKULTTUURI

Toivalan koulun arvoja ovat **yhteisöllisyys, yhteistyö ja turvallisuus**. Koulun toiminnan tavoitteena on luoda turvallinen ja virikkeellinen oppimisympäristö, jossa edistetään avointa ja myönteistä vuorovaikutusta sekä yhdessä toimimista. Toivalan koulussa arvostetaan oman ja toisen työn kunnioittamista ja suvaitsevaisuutta. Koulun toiminnassa arvostetaan kaikkien osallisuutta. Koulua kehitetään henkilökunnan, oppilaiden ja huoltajien kanssa yhteistyössä.

Koulussa toimii **oppilaskunta**, jonka hallituksessa on edustaja jokaiselta luokalta. Oppilaskuntatoiminnan tavoitteena on osallistaa oppilaat oman koulun kehittämiseen sekä koulun yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Oppilaskunnalla on 1-2 ohjaavaa opettajaa.

Kodin ja koulun yhteistyöllä tuetaan jokaisen oppilaan kasvua ja oppimista kunkin oppilaan omista lähtökohdista käsin. Kodin ja koulun yhteistyö on tärkeää suunniteltaessa ja toteutettaessa yksilöllistä oppimisen tukea. Vanhemmat vaikuttavat koulun toimintakulttuurin kehittämiseen vanhempainyhdistyksen kautta. Vanhemmat osallistuvat koulunkäyntiin yhteisten tapaamisten, vanhempainiltojen, oppimiskeskustelujen, juhlien ja erilaisten tapahtumien kautta.

Opettajien ja luokkien yhteistyötä edistetään tiimimäisellä työskentelykulttuurilla. Yhteis- ja samanaikaisopettajuutta toteutetaan saman luokka-asteen opettajien kesken mahdollisuuksien mukaan. Opetus- ja kasvatustyötä suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan luokka-asteitiimeissä (1-2, 3-4 ja 5-6). Koululla on myös muita tiimejä, joilla on oma tehtävänsä: juhlien ja tapahtumien suunnittelu, kiusaamisen ja ristiriitatilanteiden selvittely ja ennaltaehkäisy, lukuvuoden tavoitteisiin liittyvät tehtävät ja muut mahdolliset tehtävät. **Koulunkäynninohjaajat** osallistuvat myös tiimien työskentelyyn omiin tehtäviinsä liittyen.

Yhteisten asioiden valmistelu ja päätöksenteko tapahtuvat tiimien valmistelun ja yhteisen keskustelun kautta. Koulun johtoryhmään kuuluvat rehtori, apulaisrehtori ja tiimien edustajat. Opettajien ja henkilökunnan yhteistyössä arvostetaan osaamisen jakamista ja toisten auttamista ja tukemista. Työjärjestykseen varataan kerran viikossa aikaa yhteisten kokousten ja tiimipalaverien pitämiseen.

Koko koulun yhteisillä tapahtumilla ja juhlilla luodaan yhteenkuuluvuutta, yhteishenkeä.

Koulun toimintakulttuuria kehitetään avoimen ja rakentavan palautteen avulla. Kirjallista palautetta saadaan erilaisten kyselyjen kautta (esim. kunnan opetustoimen kyselyt oppilaille, huoltajille ja henkilökunnalle, muut huoltaja-, kouluterveys- ja kiusaamiskyselyt, työhyvinvointikysely henkilökunnalle jne.). Suullinen palaute kuuluu päivittäiseen avoimeen vuorovaihtukseen sekä työn ja työyhteisön kehittämiseen. Rakentavan ja kannustavan palautteen antamista harjoitellaan myös oppilaiden ja oppilasryhmien kanssa.

2. OPPIMISYMPÄRISTÖ JA TYÖTAVAT

Toivalan koulussa käytetään monipuolisia ja vaihtelevia oppimisympäristöjä ja työtapoja. Oppimisympäristön ja työtapojen valintaan vaikuttavat oppimiselle ja opetukselle asetetut tavoitteet, oppilaiden tarpeet ja edellytykset, yhteistyö muiden oppilasryhmien ja henkilöstön kanssa ja olemassa olevat mahdollisuudet.

Työtapojen vaihtelu ja valinta mahdollistavat opetuksen eriyttämisen ja eheyttämisen. Oppimisessa ja opettamisessa hyödynnetään luokkahuoneen lisäksi koulun muita tiloja, mahdollisesti myös yläkoulun tiloja, koulun pihapiiriä, lähiluontoa, urheilualueita ja rakennettua ympäristöä.

Oppimisessa hyödynnetään oppimista tukevia ja havainnollistavia välineitä, digi-laitteiden tuomia mahdollisuuksia, kirjallisuutta ja sähköisiä materiaaleja. Oppilaita kannustetaan liikumaan tarjoamalla leikki- ja liikuntavälineitä myös välituntikäyttöön.

3. YHTEISTYÖ ERI TOIMIJOIDEN KANSSA

Toivalan koulu tekee säännöllistä yhteistyötä Suininlahden yläkoulun kanssa. Nivelvaihe alakoulusta yläkouluun on luonnollinen yhteistyökohde ja siihen suunnitellaan vuosittain kullekin ikäluokalle sopivat toimintamuodot yhdessä opettajien ja oppilashuollon toimijoiden kanssa. Alakoulun opettajilla voi olla tunteja yläkoulun puolella ja päinvastoin. Alakoulun käsityöluokat sijaitsevat yläkoulun puolella ja yläkoulun kotitalousluokkia ja muitakin tiloja voidaan hyödyntää esim. valinnaisaineiden opetuksessa. Koulujen johtoryhmät tapaavat muutama kerran lukuvuodessa ja suunnittelevat yhteistyötä.

Yhteistyötä tehdään myös muiden koulujen kanssa liittyen erilaisiin teemoihin ja tapahtumiin.

Etelä-Siilinjärven esiopetusryhmät (Toivalan, Haaparinteen ja Vuorelan päiväkodit) ovat tärkeitä yhteistyötahoja esiopetuksen ja koulun aloittamisen nivelvaiheessa. Vuosittain suunnitellaan konkreettiset yhteistyön toimintamuodot, kuten tiedonsiirrot ja kouluun tutustumiset sekä huoltajien tapaamiset/informaatiot.

Erilaista yhteistyötä tehdään myös seurakunnan (esim. IP-kerho), urheiluseurojen, paikallisten yhdistysten ja yritysten kanssa.

4. HYVINVOINTI

Hyvä vuorovaikutus, toisten kunnioittaminen, kaikkien osallisuus ja yhdessä tekeminen ovat koulu yhteisön hyvinvoinnin perusta. Tavoitteena on oppimista edistävä, kiireetön ja turvallinen ilmapiiri ja oppimisympäristö. Koulu yhteisön hyvinvointia ja turvallisuutta edistetään yhteisillä säännöillä, ohjeilla ja toimintatavoilla. Jokaisella koulu yhteisön jäsenellä on vastuu sääntöjen noudattamisesta ja oman tehtäväalueensa hoitamisesta. Jokainen opettaja on vastuussa ryhmästään ja kaikkien koulun aikuisten kasvatus- ja ohjaustyö kohdistuu jokaiseen koulun oppilaaseen. Oppilailla on omat vastuunsa ja velvollisuutensa omasta koulutyöstä huolehtimisesta ja sääntöjen noudattamisesta.

Toivalan koulun säännöt määritellään **järjestyssäännöissä**. Oppilaat perehdytetään sääntöihin ja turvallisuusohjeisiin säännöllisesti lukuvuosittain. Sääntöjen laatimiseen, arviointiin ja muuttamiseen osallistuvat henkilöstö, oppilaat ja huoltajat. Jokaisella luokalla voi myös olla omia sääntöjä ja toimintaohjeita.

Toivalan koululla on **turvallisuussuunnitelma**. Koulun henkilöstö ja oppilaat tutustuvat suunnitelmaan ja turvallisuusohjeisiin vuosittain ja harjoittelevat pelastautumista ja muita turvallisuutta edistäviä tilanteita. Koulun turvallisuustyöstä ja hyvinvoinnista vastaavat rehtori ja koulun turvallisuusvastaava sekä yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä. Kaikissa erikoisluokissa on turvallisuussuunnitelmaa täydentävät luokkakohtaiset ohjeet (KS, LI, MU, TVT)

Tiedotus

Hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämisessä tiedonkulku on tärkeää koulun sisällä ja kodin ja koulun välillä. Lukuvuosittaisessa koulutiedotteessa / koulun nettisivuilla tiedotetaan koko koulua koskevista yhteisistä asioista ja tapahtumista. Ajankohtaisista asioista tiedotetaan koulun ja luokkien sivuilla. Kodin ja koulun väliseen tiedottamiseen käytetään pääsääntöisesti Wilmaa.

Koulukuljetus

Toivalan koulun työjärjestykset laaditaan niin, ettei kuljetusoppilaille (kunnan kuljetusedun saavat oppilaat) muodostu odotustunteja. Koulunkäynninohjaajat huolehtivat kuljetuksen valvonnasta päivittäin ennalta suunnitellun aikataulun mukaisesti. 1. luokasta alkaen koulu kuljetusoppilaat opastetaan turvallisiin toimintatapoihin. Koulukuljetuksessa noudatetaan Siilinjärven kunnan koulukuljetusohjeita ja Opetushallituksen laatiman koulukuljetusoppaan ohjeita.

Koulukuljetusten ohjeistuksesta ja aikatauluista tiedotetaan oppilaita ja huoltajia lukuvuoden alussa ja tarvittaessa, esim. lukukauden päätöspäivät. Koulukuljetuksessa voi kulkea tarvittaessa myös muita oppilaita huoltajan kustannuksella. Huoltaja sopii tällöin liikenneitsijän kanssa käytänteistä.

Kouluruokailu

Toivalan koulun oppilaat syövät lounaan koulun ruokalassa ennalta sovitun aikataulun mukaisesti. Kouluruokailun yhtenä tavoitteena on oppia syömään monipuolisesti kokoamalla aterian kaikki osat mukaan tarjottimelle (lämminruoka, salaatti tms., leipä, ruokajuoma). Kouluruokailussa noudatetaan hyviä ruokailutapoja.

Oppilashuolto

Toivalan koulun oppilashuoltotyötä ohjaa opetussuunnitelma ja Siilinjärven perusopetuksen oppilashuoltosuunnitelma.

Yhteisöllisestä oppilashuoltotyöstä vastaa oppilashuoltoryhmä, johon kuuluvat rehtori, apulaisrehtori, laaja-alainen erityisopettaja, koulukuraattori, terveydenhoitaja ja aluepsykologi. Ryhmään voidaan kutsua myös muita jäseniä käsiteltävää asiaan liittyen, esim. esiopetuksen toimijoita tai huoltajien edustajia. Ryhmä kokoontuu noin neljä kertaa lukuvuodessa. Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä noudattaa koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelman vuosisuunnitelmaa. OH-ryhmä kehittää ja arvioi koulun hyvinvointia lukuvuosittain ja raportoi toiminnastaan Siilinjärven oppilashuollon ohjausryhmälle.

Yksilöllinen oppilashuolto rakentuu aina oppilaan tarpeen mukaan. Oppilaan asioiden selvittämiseksi ja tukemiseksi perustetaan yksilöllinen oppilashuoltoryhmä, jossa jaetaan vastuut ja tehtävät oppilaan hyvinvoinnin tukemiseksi. Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö on keskeinen osa oppilashuoltoa. Yksilölliseen oppilashuoltoon kuuluu olennaisena osana myös seuranta.

Oppimisen tuki

Yksilöllisen ja oikea-aikaisen oppimisen tuen tehtävänä on oppimisvaikeuksien ennaltaehkäisy, varhainen tunnistaminen ja tukitoimien järjestäminen. Oppilaita tuetaan ja kannustetaan omista edellytyksistä ja kehitystarpeista lähtien. Oppimisen tukitoimien suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi toteutetaan opettajien, muun henkilöstön ja huoltajien kanssa yhteistyössä. Opetusryhmien tukitoimien suunnittelussa ja arvioinnissa opettajan tukena on oppimisen tukitiimi, johon kuuluvat rehtori ja laaja-alainen erityisopettaja ja tarvittaessa muita asiantuntijoita.

Kiusaamiseen puuttuminen ja ristiriitatilanteiden selvittely

Kiusaamiseen puututaan aina heti, kun sitä tavataan tai siitä saadaan koululle tieto. Kiusaamiseen puututaan ja ristiriitatilanteita selvitetään Toivalan koulussa Siilinjärven kaikkien koulujen yhteisten ohjeiden mukaan (<https://www.siilinjarvi.fi/kasvatus-ja-opetus/perus-opetus/kiusaaminen-ja-ristiriitatilanteet-koulussa/>).

Kiusaamista ja ristiriitatilanteita ennaltaehkäistään opettelemalla erilaisia tunne- ja vuorovaikutustaitoja sekä erilaisilla ryhmäyttämistoiminnoilla. Oppilaita rohkaistaan kertomaan kokeestaan tai havaitsemastaan kiusaamisesta koulun aikuiselle tai huoltajalle.

5. TUNTIJAKO JA VALINNAISUUS

Toivalan koulun tuntijako 1.8.2021 alkaen:

Oppiaine	1.lk	2.lk	3. k	4.lk	5.lk	6.lk	Yht.
AI	7	7	5	5	4	4	32
EN	1	1	2	2	3	2	11
RU						2	2
MA	3	3	3	4	4	4	21
YM	2	2	2	2	3	3	14
US / ET	1	1	2	1	1	1	7
HI, YH				1	2	2	5
MU	1	1	1	2	1	1	7
KU	1	1	2	2	1	1	8
KÄ	2	2	2	2	2	2	12
LI	2	2	3	3	2	2	14
Taito- ja taideaineiden VAL*)							0
VAL					2	1	3
LUOKKA YHTEENSÄ	20	20	22	24	25	25	136

*) Taito- ja taideaineiden VAL: 3.lk 1h KU ja 4.lk 1h MU

Taito- ja taideaineiden valinnaiset tunnit on sijoitettu kolmannella luokalla kuvataiteeseen (1h) ja neljännellä luokalla musiikkiin (1 h).

Toivalan koulun valinnaiset opinnot toteutetaan 5. ja 6. luokilla. Valinnaisten aineiden tehtävänä on syventää ja laajentaa oppilaan osaamista oppilaan valinnan mukaan. Valinnaiset aiheet voivat syventää ja laajentaa yhteisille oppiaineilla asetettuja tavoitteita tai sisältää aineksia useasta eri oppiaineesta ja laaja-alaisen osaamisen tavoitteista.

5. luokalla valinnaisia aineita on 2 vvh ja 6. luokalla 1vvh. Oppilas valitsee yhdessä huoltajan kanssa edellisen lukuvuoden keväällä valinnaiset kurssit seuraavalle luokka-asteelle. Valinnaisainetarjotin liitetään koulun lukuvuosisuunnitelmaan. Valinnaiset alle 2vvh:n oppiaineet/kurssit arvioidaan hyväksytyt/hylätyt -merkinnällä lukuvuositodistukseen.

Valinnaisaineiden toteuttaminen ja sijoittuminen lukujärjestykseen kuvataan tarkemmin koulun vuosisuunnitelmassa. Lukuvuosisuunnitelmassa esitellään lukuvuonna toteutettavien valinnaisten kurssien kesto, sisältö ja tavoitteet.

6. MONIALAISET OPPIMISKOKONAISUUDET

Monialaiset oppimiskokonaisuudet eheyttävät opetusta. Niiden tavoitteena on tehdä mahdolliseksi opiskeltavien asioiden suhteiden ja keskinäisten riippuvuuksien ymmärtäminen. Ne auttavat oppilaita yhdistämään eri tiedonalojen tietoja ja taitoja sekä jäsentämään niitä mielekkäiksi kokonaisuuksiksi vuorovaikutuksessa toisten kanssa.

Toivalan koulussa opettajakunta valitsee oppimiskokonaisuuksien teemat, joiden suunnittelu, toteutus ja arviointi kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan. Monialaiset oppimiskokonaisuudet toteutetaan joko samanaikaisesti koko koulussa yhdessä sovittuna ajankohtana tai luokka-astekohtaisina (luokat 1-2, 3-4 ja 5-6) kokonaisuuksina. Oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa ja toteutuksessa käytetään sisältöjä mahdollisimman monesta oppiaineesta ja laaja-alaisen osaamisen alueelta. Opettajat suunnittelevat toimintatavat oppilasryhmän osaamisesta ja edellytyksistä lähtien. Käytännön toteutus tapahtuu tiimiyhteistyönä siten, että eri-ikäisten oppilaiden vuorovaikutus ja yhteistyö voidaan mahdollistaa.

7. PÄIVÄNAVAUKSET JA JUHLAT SEKÄ MUUT YHTEISET TAPAHTUMAT

Päivänavaukset

Päivän työ aloitetaan lyhyellä päivänavauksella. Pääsääntöisesti ne pidetään luokkakohtaisesti. Koko koulun yhteisiä päivänavauksia voidaan pitää kokoontumalla saliin tai keskusradion kautta. Päivänavauksen voi pitää myös seurakunta tai muu järjestö/yhdistys. Luokkastetiimit voivat järjestää myös yhteisiä päivänavauksia.

Koulun juhlat ja muut tapahtumat

Koulun juhlilla ja yhteisillä tapahtumilla vahvistetaan yhteishenkeä ja yhteenkuuluvuutta. Juhlien suunnittelu ja toteutus tapahtuvat yhdessä tekemällä. Juhlien ja tapahtumien organisoinnista vastaa lukuvuosittain valittu tapahtumakoordinaattori, joka kokoaa valmistelutyöryhmän avukseen juhlan tai tapahtuman järjestämiseen. Juhlat ja erilaiset yhteiset tapahtumat lisäävät eri-ikäisten oppilaiden vuorovaikutusta ja yhteistyötä ja tukevat näin koulun yhteisöllistä toimintakulttuuria. Lisäksi juhlien tehtävänä on vaalia kulttuuriperintöä ja tapakasvatusta. Vanhemmat ovat tervetulleita osallistumaan juhliin ja tapahtumiin.

Kevätjuhlassa vanhempainyhdistys voi huomioida oppilaita tai oppilasryhmiä kannustuspaljokinoilla.